

Les Graus

Les Masies de Roda

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Península de l'Esquerda, 08510.
Emplaçament A 200 metres al nord-oest del jaciment de l'Esquerda, en una balma situada sobre el pantà de Sau.

Coordenades:

Latitud: 41.98108
Longitud: 2.31704
UTM Est (X): 443422
UTM Nord (Y): 4647901

Classificació

Número de fitxa 08116-126
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Ibèric
Segle III aC
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: La reproducció que es troba en l'emplaçament original ha estat arrencada i solament es visible el negatiu de la rèplica. L'original va ser consolidada, restaurada i traslladada entre els dies 18-31 desembre 2003.
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL / AEAP (POUM, DOGC 5163 de 1/7/2008)
Número inventari CC.AA., 2619
Generalitat i altres inventaris
Accés Díficil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Fundació Privada L'Esquerda, Ajuntament de Roda de Ter, Generalitat de Catalunya.

Fitxes associades:

L'Esquerda: poblat ibèric

Autoria de la fitxa

Adriana Geladó Prat

Data de registre de la fitxa:

dv., 28/05/2010 - 02:00

Descripció

Inscripció ibèrica situada a la paret d'una balma que domina el riu Ter. Segons els estudis duts a terme es pot situar aquesta inscripció al segle III a.C. i, tot i que hi ha algunes lletres que no es poden gairebé llegir. En essència, la inscripció es pot transcriure com: "BERIKARS BARKAR BULDUMANTIR".

Observacions:

La peça original està dipositada, provisionalment, al Museu Arqueològic de l'Esquerda de Roda de Ter. El que s'apreciava "in situ" al jaciment era una reproducció, donat que actualment ha estat arrencada. S'ha de mencionar que en alguna bibliografia consultada el topònim de LES GRAUS està mal escrit i el substitueixen per ELS GRAUS. Les fotos emprades per a la realització de la fitxa han estat cedides pel Museu Arqueològic de l'Esquerda i realitzades per Agustí Gamarra y Maria Ocaña.

Història

La inscripció va ser localitzada per la Secció Arqueològica del Centre Excursionista de Roda l'any 1973 i es tracta d'una de les dues úniques inscripcions rupestres que es troben al principat. "Fou estudiada pel doctor Joan Maluquer de Motes l'any 1976. Segons aquest, per la seva situació elevada, la inscripció podria tenir un caràcter d'ofrena al Ter i per tant relacionar-se amb un santuari. També especificà que la seva paleografia és tardana i influenciada per l'escriptura monetar, situant així la seva cronologia entorn del segle III aC. Les excavacions al jaciment de l'Esquerda i l'evolució en l'estudi de la cultura ibèrica van portar Imma Ollich i Montserrat Rocafiguera (1991) a interpretar aquesta inscripció com una marca del territori, vinculada a la tribu ibèrica dels Ausetans, i a relacionar el seu significat amb el riu Ter i el poblat de l'Esquerda. Els darrers estudis de Montserrat de Rocafiguera (1995) van intentar desxifrar el contingut total de la inscripció. Segons Rocafiguera, les dues darreres lletres (Ti-R) recordarien fonèticament el nom del riu. A més a més, cal tenir en compte que la paraula Ter no deriva del llatí, sinó que segons els filòlegs formaria part del substrat indígena pre-llatí, juntament amb molts altres topònims de la comarca d'Osona com Torelló, Taradell, Gurb o Gurri" (CC.AA, 2006). L'any 2003, entre els dies del 18 al 31 de desembre, es va consolidar, restaurar i traslladar la peça al Museu Arqueològic de Roda de Ter, on encara hi resta.

Bibliografia

CC.AA. Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya (Cartes arqueològiques), Les Masies de Roda, 2006. H. M. TALLER D'ARQUITECTURA I CONSTRUCCIÓ S. L (2008): "Catàleg de béns d'interès històric, arquitectònic i paisatgístic". POUM de Les Masies de Roda de 30 de abril de 2008, Vic. OLLICH I CASTANYER I.; DE ROCAFIGUERA I ESPONA, M. (2001): "2500 Anys d'Història, 25 Anys de Recerca", Fundació Privada L'Esquerda, Roda de Ter. OLLICH I CASTANYER I.; DE ROCAFIGUERA I ESPONA, M. (1991): "L'Esquerda, poblat ibèric i medieval. Roda de Ter, Osona. Guia del Jaciment i del Museu". Ajuntament de Roda de Ter- Ajuntament de Les Masies de Roda-Caixa de Manlleu, Roda de Ter.

